

Prilog 1

**Vlada Crne Gore
Kabinet predsjednika
Kancelarija za evropske integracije**

INFORMACIJA

u vezi sa organizacijom IV Foruma Strategije Evropske unije za Jadransko - jonski region (EUSAIR Forum), s predlogom Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava za jednog korisnika za sprovođenje akcije — 2018CE160AT024

Podgorica, april 2019. godine

Uvod

Makroregionalna Strategija Evropske unije za Jadransko-jonski region (EUSAIR) je inovativni **instrument saradnje između zemalja članica EU i zemalja kandidata i potencijalnih kandidata za članstvo u EU iz Jadransko-jonske regije**. Zemlje koje učestvuju u sprovođenju Strategije su: Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Grčka, Hrvatska, Italija, Slovenija i Srbija. Strategija Evropske unije za Jadransko-jonsku regiju se nadovezuje na više od 10 godina saradnje unutar Jadransko-jonske inicijative i na ranije usvojenu Pomorsku strategiju za Jadransko i Jonsko more.

Evropski savjet je zvanično odobrio Strategiju 24. X 2014. godine. Glavni cilj Strategije je da promoviše ekonomski i društveni prosperitet i rast u regionu, kroz unapređenje atraktivnosti, konkurentnosti i povezivanja, ali i da podstakne integraciju Zapadnog Balkana u EU, što je za Crnu Goru od posebne važnosti.

Crna Gora redovno učestvuje u sprovođenju Strategije Evropske unije za Jadransko-jonski region. Saradnja u okviru EUSAIR-a je definisana kroz aktivnosti **četiri tematska stuba: Plavi rast, Povezivanje regiona, Kvalitet životne sredine i Održivi turizam**, odnosno kroz mrežu nacionalnih koordinatora i četiri Tematske nadzorne grupe u okviru pomenutih stubova (TSG). U realizaciju aktivnosti u okviru strategije su uključena resorna ministarstva u čijoj su nadležnosti oblasti koje obuhvata ova makroregionalna Strategija.

Institucionalni okvir i koordinacija na nacionalnom nivou

U nadležnosti Kancelarije za evropske integracije nalazi se koordinacija sprovođenja makroregionalnih strategija Evropske unije, od kojih je za Crnu Goru najznačajnija EUSAIR. **Koordinaciju sprovođenja strategije EUSAIR, Kancelarija za evropske integracije** obavlja u saradnji sa **Generalnim direktoratom za Evropsku uniju, koji je u Ministarstvu vanjskih poslova.**

Crna Gora koordinira rad u okviru tematskog stuba I – Plavi rast, zajedno sa Republikom Grčkom. Koordinatorica stuba Plavi rast je generalna direktorka Direktorata za ribarstvo u Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja, **Slavica Pavlović.**

Crna Gora ima **dva nacionalna koordinatora**: EUSAIR nacionalna koordinatorka na političkom nivou - generalna direktorica Generalnog direktorata za Evropsku uniju u Ministarstvu vanjskih poslova **Jelena Burzan** i EUSAIR nacionalna koordinatorka za EU fondove - zamjenica glavnog pregovarača-nacionalna IPA koordinatorka u Kancelariji za evropske integracije, **Ivana Glišević Đurović.** EUSAIR nacionalni koordinatori zaduženi su da, na nacionalnom nivou, koordiniraju i prate proces sprovođenja strategije EUSAIR, redovno održavaju konsultacije s resornim ministarstvima zaduženim za sprovođenje u tematskim oblastima, dok na nivou zemalja članica koje sprovode EUSAIR strategiju predstavljaju Crnu Goru i donose odluke u njeno ime.

Proces sprovođenja EUSAIR-a, na nivou Crne Gore, prati se kroz rad **Radne grupe za sprovođenje EUSAIR strategije.** Kancelarija za evropske integracije je, zajedno s

Ministarstvom vanjskih poslova, redovno koordinira rad Radne grupe i sprovodi predviđene aktivnosti. Članovi radne grupe su predstavnici sljedećih resora: Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstva održivoga razvoja i turizma, Ministarstva saobraćaja i pomorstva, Ministarstva ekonomije, Ministarstva kulture, Ministarstva nauke, Privredne komore Crne Gore, Instituta za biologiju mora i Nacionalne turističke organizacije.

Predsjedavanje Strategijom Evropske unije za Jadransko-jonski region (EUSAIR)

Na trećem Forumu Strategije Evropske unije za Jadransko-jonski region održanom 23. V 2018. godine u Kataniji, **Crna Gora je preuzela jednogodišnje predsjedavanje EUSAIR strategijom i Jadransko-jonskom inicijativom.**

Tokom predsjedavanja EUSAIR strategijom realizovane su brojne aktivnosti shodno prioritetima i Programu predsjedavanja. Program predsjedavanja je pripremljen od strane Kancelarije za evropske integracije i Ministarstva vanjskih poslova, kao nadležnih institucija za sprovođenje EUSAIR strategije. Program predsjedavanja je pripremljen u skladu s prethodnim programima, kao i u skladu sa ciljevima koji su predviđeni Strategijom i ostalim zvaničnim dokumentima i temama koje su od značaja za Crnu Goru. **Vlada Crne Gore je na 98. sjednici** (održanoj 15. XI 2018. godine) **razmotrila i usvojila Informaciju o predsjedavanju Crne Gore Strategijom Evropske unije za Jadransko-jonski region (EUSAIR), s Predlogom programa predsjedavanja.**

U skladu sa dosadašnjom praksom, zemlja koja predsjedava Strategijom Evropske unije za Jadransko-jonski region u obavezi je da organizuje godišnji događaj-**EUSAIR Forum**, u okviru kojeg se završava jednogodišnje predsjedavanje strategijom i predaje sljedećoj zemlji koja će biti predsjedavajuća. EUSAIR Forum ima za cilj da okupi visoke zvaničnike iz zemalja učesnica EUSAIR-a i Evropske komisije, kao i sve zainteresovane strane iz Jadransko-jonskog regiona. Na taj način obezbijediće se veća vidljivost i povezanost a samim tim i političke smjernice za dalje sprovođenje ove Strategije.

EUSAIR Forum

Obaveza države koja predsjedava EUSAIR strategijom je da na kraju predsjedavanja, na svojoj teritoriji, organizuje **godišnji EUSAIR Forum**. Cilj Foruma je da se, od strane visokih predstavnika zemalja učesnica i Evropske komisije, daju političke smjernice za dalje sprovođenje EUSAIR-a. Visoki zvaničnici imaju priliku da tokom Foruma, na posebnim plenarnim sesijama, koje su posvećene temama od značaja za zemlju koja predsjedava, iskažu svoje viđenje i daju politički osvrt na zadatu temu. U skladu sa dosadašnjom praksom, tokom Foruma se održava **Savjet ministara vanjskih poslova Jadransko-jonske inicijative -(JJI) i EUSAIR-a**. Ministri vanjskih poslova zemalja učesnica JJI i EUSAIR-a usvajaju ministarsku deklaraciju, kojom se definišu naredni koraci za sprovođenje EUSAIR-a i JJI.

Pored ministara vanjskih poslova, na Forumu učestvuju i ministri nadležni za evropske fondove, kao i ministri iz oblasti koje su određene kao glavne teme Foruma. Imajući u vidu da su crnogorskim Programom Foruma planirane plenarne sesije posvećene oblastima ribarstva i turizma, ove godine se očekuje učešće ministara nadležnih za ove dvije oblasti. Forum predstavlja jedinstvenu priliku da se sve zainteresovane strane bolje upoznaju sa radom i sprovođenjem EUSAIR-a, kao i da se unaprijedi vidljivost same Strategije. Crna Gora je ove godine pošla korak dalje, te **EUSAIR Forum organizuje zajedno sa godišnjom Drugom Konferencijom Foruma privrednih komora, gradova i univerziteta Jadransko - jonske regije**, u saradnji sa Privrednom komorom Crne Gore. Na ovaj način obezbijediće se veće učešće svih zainteresovanih strana, a samim tim i bolje povezivanje s predstavnicima iz različitih sektora. Očekuje se da će na ovogodišnjem Forumu prisustvovati od 400 do 600 učesnika. EUSAIR Forum i Konferencija Foruma privrednih komora, gradova i univerziteta Jadransko - jonske regije održaće se 7. i 8. maja 2019. godine u Budvi (Bečići), a prethodiće i niz pratećih događaja tokom 6. maja 2019. godine.

Bespovratna sredstva (Grant) za organizaciju Foruma Strategije Evropske unije za Jadransko-jonski region (EUSAIR Forum) i Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava za jednog korisnika za sprovođenje akcije — 2018CE160AT024

Imajući u vidu da priprema i organizacija EUSAIR Foruma iziskuje značajna finansijska sredstva, Evropska komisija organizatoru događaja, odnosno Crnoj Gori dodjeljuje bespovratna finansijska sredstva (grant) kao podršku u cilju uspješne organizacije godišnjeg EUSAIR Foruma. Bespovratna sredstva u iznosu do 200.000 eura, poslužiće kao finansijska podrška organizovanju četvrtog EUSAIR Foruma, kao i za sve ostale aktivnosti koje će prethoditi ovom događaju. Imajući u vidu da **navedena finansijska podrška predstavlja 100% učešće Evropske unije**, nije predviđeno obezbjeđenje dodatnih finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore.

Prijava za dodjelu sredstava je podnijeta Evropskoj komisiji krajem prošle godine, a u trenutnoj - finalnoj fazi se očekuje potpisivanje Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava za organizaciju IV Foruma Strategije Evropske unije za Jadransko - jonski region (EUSAIR Forum). Kancelarija za evropske integracije – Sektor za evropske fondove biće zadužen, kao korisnik granta, za sprovođenje aktivnosti, a očekuje se da predstavnik Kancelarija za evropske integracije potpiše Sporazum.

Sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava za organizaciju IV Foruma Strategije Evropske unije za Jadransko-jonski region (EUSAIR Forum) definisana su prava i obaveze i uređeni odnosi između donatora – Evropske komisije i korisnika granta - Kancelarije za evropske integracije. Nakon potpisivanja navedenog sporazuma, sredstava predviđena grantom će biti dostupna Crnoj Gori na korišćenje.

Raspoloživa sredstva služiće za organizaciju, četvrtog EUSAIR Foruma sa pratećim događajima koji će se organizovati 6-8. maja 2019. godine u Budvi. Takođe, raspoloživim sredstvima će se pokriti troškovi iznajmljivanja prostorija za održavanje foruma, troškovi osoblja, putovanja i smještaja za govornike i visoke zvanice, spoljne ekspertize i usluga, kao i sve ostalo što je neophodno kako bi se događaj organizavao na kvalitetan, efikasan i uspješan način.

SPORAZUM O DODJELI BESPOVRATNIH SREDSTAVA ZA JEDNOG KORISNIKA ZA SPROVOĐENJE AKCIJE — 2018CE160AT024

Ovaj Sporazum zaključuje se između,

Evropske unije (“Unija”), koju predstavlja Evropska komisija (“Komisija”), koju za svrhe potpisivanja Sporazuma predstavlja **Lena Anderson Penč, direktorica Generalnog Direktorata za regionalnu i urbanu politiku (DGREGIO) u okviru Direktorata za evropsku teritorijalnu saradnju, makro regione, međuregionalnu saradnju i sprovođenje programa I.**

s jedne strane

i

’Korisnika’

Vlade Crne Gore – Kancelarija za evropske integracije (VCG - KEI)

Javnog tijela,

Karađorđeva bb, 81000 Podgorica, Crna Gora, koje radi potpisivanja ovog Sporazuma predstavlja **Ivana Glišević Đurović, nacionalna IPA koordinatorka- zamjenica glavnog pregovarača.**

s druge strane

Navedene strane

SPORAZUMJELE SU SE

o posebnim uslovima ("Posebni uslovi") i sljedećim Aneksima:

Aneks I Opis akcije

Aneks II Opšti uslovi ("Opšti uslovi")

Aneks III Procjena budžeta

Aneks IV Tipski završni izvještaj

Aneks V Tipski finansijski izvještaj

Aneks VI Tipska potvrda o finansijskim izvještajima

Aneks VII Tipski opis poslova i zadataka za izradu potvrde o usaglašenosti procedura za obračun troškova: nije primjenljiv

Aneks VII Tipski opis poslova i zadataka u okviru izvještaja o provjeri rada: nije primjenljivo,

koji čine sastavni dio ovog Sporazuma.

Odredbe i posebni uslovi ovog Sporazuma imaju prednost u odnosu na anekse Sporazuma.

Odredbe u Aneksu II „Opšti uslovi” imaju prednost u odnosu na ostale anekse.

POSEBNI USLOVI

	Sadržaj	
POSEBNI USLOVI.....		3
ČLAN I.1 – PREDMET SPORAZUMA.....		6
ČLAN I.2 – STUPANJE NA SNAGU I PERIOD SPROVOĐENJA SPORAZUMA		6
ČLAN I.3 – MAKSIMALNI IZNOS I OBLIK BESPOVRATNIH SREDSTAVA		6
ČLAN I.4 – IZVJEŠTAVANJE, ZAHTEVI ZA PLAĆANJE I PRATEĆA DOKUMENTACIJA		6
I.4.1 Periodi izvještavanja		6
I.4.2 Zahtjev za drugu isplatu prefinansiranja i prateća dokumentacija		6
I.4.3 Zahtjev za međuplaćanje i propratna dokumentacija		7
I.4.4 Zahtjev za isplatu preostalih obaveza i prateća dokumentacija		7
I.4.5 Informacije o nastalim kumulativnim troškovima		8
I.4.6 Valuta zahtjeva za isplatu i finansijskih izvještaja, konverzija u euro		8
1.4.7 Jezik zahtjeva za plaćanje, tehničkih i finansijskih izvještaja		8
ČLAN I.5 – PLAĆANJA I REŽIMI PLAĆANJA		8
I.5.1 Plaćanja koja treba izvršiti		8
I.5.2 Isplata prefinansiranja		9
I.5.3 Međuplaćanje		9
I.5.4 Isplata preostalih obaveza		9
I.5.5 Obavještenje o iznosima dospjelim za plaćanje		9
I.5.6 Zatezna kamata		10
I.5.7 Valuta za plaćanje		10
I.5.8 Datum plaćanja.....		10
I.5.9 Troškovi prenosa plaćanja		10
I.5.10 Isplate korisniku.....		10
ČLAN I.6 – BANKOVNI RAČUN ZA PLAĆANJA.....		10
ČLAN I.7 – KONTROLA PODATAKA, DETALJI KOMUNIKACIJE MEĐU STRANAMA.....		11
I.7.1 Subjekt koji vrši kontrolu		11
I.7.2 Kontakt podaci Komisije:.....		11
I.7.3 Kontakt podaci korisnika		11
ČLAN I.8 — NEPRIHVATLJIVOST POREZA NA DODATU VRIJEDNOST.....		11
ČLAN I.9 – POSEBNE ODREDBE VEZANE ZA PRERASPODJELU BUDŽETSKIH SREDSTAVA		11
ČLAN I.10 – RJEŠAVANJE SPOROVA SA KORISNICIMA KOJI NISU IZ EU		12
ANEKS II — OPŠTI USLOVI.....		12
DIO A — PRAVNE I ADMINISTRATIVNE ODREDBE		12
ČLAN II.1 - DEFINICIJE.....		13
ČLAN II.2 – OPŠTE OBAVEZE KORISNIKA		14

ČLAN II.3 – KOMUNIKACIJA IZMEĐU STRANA	14
II.3.1. Načini i sredstva komunikacije	14
II.3.2 Datum saopštenja.....	15
ČLAN II.4 – ODGOVORNOST ZA ŠTETU.....	15
ČLAN II.5 – KONFLIKT INTERESA	15
ČLAN II.6 – POVJERLJIVOST	15
ČLAN II.7 – OBRADA PODATAKA O LIČNOSTI.....	16
II.7.1 Obrada podataka o ličnosti od strane Komisije.....	16
II.7.2 Obrada ličnih podataka od strane korisnika	16
ČLAN II.8 – VIDLJIVOST FINANSIRANJA OD STRANE UNIJE.....	17
II.8.1 Informacije o finansiranju Unije i korišćenje amblema Evropske unije.....	17
II.8.2 Odricanja od prava koja izuzimaju Komisiju od odgovornosti.....	17
ČLAN II.9 – PRETHODNA PRAVA I VLASNIŠTVO I KORIŠĆENJE REZULTATA (UKLJUČUJUĆI I PRAVA INTELEKTUALNE I INDUSTRIJSKE SVOJINE)	17
II.9.1 VLASNIŠTVO NAD REZULTATIMA OD STRANE KORISNIKA.....	17
II.9.2 Prethodno postojeća prava	17
II.9.3 Prava na korišćenje rezultata i prethodno postojećih prava od strane Unije	18
ČLAN II.12 – FINANSIJSKA PODRŠKA TREĆIM LICIMA.....	20
ČLAN II.13 – IZMJENE I DOPUNE SPORAZUMA	20
ČLAN II.14 – USTUPANJE POTRAŽIVANJA TREĆIM LICIMA.....	21
ČLAN II.15 – VIŠA SILA	21
ČLAN II.16 – OBUSTAVA SPROVOĐENJA AKCIJE.....	21
II.16.1 Obustava sprovođenja od strane korisnika	21
II.16.2 Obustava sprovođenja od strane Komisije	21
II.16.3 Efekti obustave	23
ČLAN II.17 – RASKID SPORAZUMA.....	23
II.17.1 Raskid Sporazuma od strane korisnika	23
II.17.2 Raskid Sporazuma od strane Komisije	23
II.17.3 Dejstva raskida Sporazuma.....	26
ČLAN II.18 – MJERODAVNO PRAVO, RJEŠAVANJE SPOROVA I IZVRŠNE ODLUKE	26
DIO B — FINANSIJSKE ODREDBE.....	27
ČLAN II.19 – PRIHVATLJIVI TROŠKOVI.....	27
II.19.1 Uslovi za prihvatljivost troškova	27
II.19.2 Prihvatljivi direktni troškovi	27
II.19.3 Prihvatljivi indirektni troškovi	29
Osim ako je drugačije utvrđeno članom I.3.2, prihvatljivi <i>indirektni troškovi</i> moraju se prijaviti na osnovu fiksne stope od 7% ukupnih prihvatljivih <i>direktnih troškova</i>	29
II.19.4 Neprihvatljivi troškovi.....	29

ČLAN II.20 – PREPOZNATLJIVOST I PROVJERLJIVOST PRIJAVLJENIH IZNOSA	29
II.20.1 Prijavljivanje troškova i doprinosa	29
II.20.2 Evidencija i ostala dokumentacija za dokazivanje prijavljenih troškova i doprinosa	30
II.20.3 Uslovi za utvrđivanje usklađenosti prakse troškovnog računovodstva	31
ČLAN II.21 – PRIHVATLJIVOST TROŠKOVA SUBJEKATA POVEZANIH SA KORISNIKOM.....	32
ČLAN II.22 – PRERASPODJELA BUDŽETSKIH SREDSTAVA	32
ČLAN II.23 – NEISPUNJAVANJE OBAVEZE IZVJEŠTAVANJA	33
ČLAN II.24 – OBUSTAVA PLAĆANJA I ODLAGANJE ROKA ZA PLAĆANJE...33	
II.24.1 Obustava plaćanja	33
II.24.2 Odlaganje roka za plaćanje	34
ČLAN II.25 – OBRAČUN KONAČNOG IZNOSA BESPOVRATNIH SREDSTAVA	35
II.25.1 Prvi korak — Primjena stope naknade na prihvatljive troškove i sabiranje sredstava koja nijesu povezana s troškovima, jediničnim, paušalnim i fiksnim doprinosima	35
II.25.2 Drugi korak — Ograničenje na maksimalni iznos bespovratnih sredstava	36
II.25.3 Treći korak — Smanjenje zbog pravila neprofitnosti.....	36
II.25.4 Četvrti korak — Smanjenje zbog nepravilnog izvršenja ili kršenja drugih obaveza	37
ČLAN II.26 – POVRAĆAJ	38
II.26.1 Povraćaj	38
II.26.2 Postupak povraćaja	38
II.26.3 Zatezna kamata	41
II.26.4 Bankarske naknade	41
ČLAN II.27 – PROVJERE, REVIZIJE I PROCJENE	41
II.27.1 Tehničke i finansijske provjere, revizije, periodične i završne evaluacije	41
II.27.2 Obaveza čuvanja dokumenata	42
II.27.3 Obaveza pružanja informacija.....	42
II.27.4 Posjete na licu mjesta	42
II.27.5 Mogućnost osporavanja revizorskog izvještaja.....	43
II.27.6 Efekti nalaza revizije.....	43
II.27.7 Ispravka sistemskih grešaka i grešaka koje se ponavljaju, nepravilnosti, prevara ili povreda obaveza	43
II.27.8 Prava Evropske kancelarije za borbu protiv prevara (OLAF)45	
II.27.9 Prava Evropskog revizorskog suda i Evropske kancelarije javnog tužioca.....	46

ČLAN I.1 – PREDMET SPORAZUMA

Komisija je donijela odluku o dodjeli bespovratnih sredstava prema uslovima Sporazuma iznijetih u posebnim uslovima, Opštim uslovima, i ostalim aneksima Sporazuma za *akciju* pod nazivom ***Crnogorsko predsjedavanje EUSAIR-om (od 1.6.2018. do 31.5.2019.): Četvrti EUSAIR forum i sporedne manifestacije u kontekstu crnogorskog predsjedavanja***, kako je navedeno u Aneksu I.

Potpisivanjem ovog Sporazuma korisnik finansijske pomoći prihvata bespovratna sredstva i saglasan je da sprovede akciju, na sopstvenu odgovornost.

Član II.13.4, kao i tačka ii) člana II.25.3 (a) se ne primjenjuju.

ČLAN I.2 – STUPANJE NA SNAGU I PERIOD SPROVOĐENJA SPORAZUMA

I.2.1 Sporazum stupa na snagu na dan kada ga potpiše posljednja ugovorna strana.

I.2.2 Akcija će trajati **6 mjeseci** počev od 11. marta 2019.

ČLAN I.3 – MAKSIMALNI IZNOS I OBLIK BESPOVRATNIH SREDSTAVA

I.3.1 *Maksimalni iznos bespovratnih sredstava* je 200.000 (dvjesto hiljada) eura.

I.3.2 Bespovratna sredstva su u sljedećem obliku:

- (a) naknada od 100% za prihvatljive troškove *akcije* („naknada za prihvatljive troškove”), koji su:
 - (i) stvarno nastali (“naknada za stvarne troškove”) za korisnika
 - (ii) naknada za jedinične troškove: nije primjenjivo
 - (iii) naknada za paušalne iznose troškova: nije primjenjivo
 - (iv) prijavljeni na osnovu paušalne stope od 7% za prihvatljive direktne troškove (“naknada za paušalne troškove”) za sljedeće vrste troškova: indirektne troškove
 - (v) naknada za troškove koji su prijavljeni na osnovu korisnikovih uobičajenih računovodstvenih praksi: nije primjenljivo
- (b) jedinični doprinos: nije primjenjivo
- (c) paušalni iznos doprinosa: nije primjenjivo
- (d) paušalna stopa doprinosa: nije primjenjivo
- (e) Finansiranje koje nije vezano za trošak: nije primjenjivo.

ČLAN I.4 – IZVJEŠTAVANJE, ZAHTJEVI ZA PLAĆANJE I PRATEĆA DOKUMENTACIJA

I.4.1 Periodi izvještavanja

Akcija je podijeljena na jedan period izvještavanja: od prvog do posljednjeg mjeseca akcije.

I.4.2 Zahtjev za drugu isplatu predfinansiranja i prateća dokumentacija

Nije primjenjivo

I.4.3 Zahtjev za međuplaćanje i propratna dokumentacija

Nije primjenjivo

I.4.4 Zahtjev za isplatu preostalih obaveza i prateća dokumentacija

Korisnik mora podnijeti zahtjev za isplatu preostalih obaveza u roku od 60 kalendarskih dana od isteka prethodnog perioda izještavanja.

Ovaj zahtjev mora da bude potkrijepljen sljedećim dokumentima:

- (a) završni izvještaj o sprovođenju *akcije* ('završni tehnički izvještaj') koji se priprema u skladu sa Aneksom IV i sadrži:
 - (i) informacije koje su potrebne za pravdanje prihvatljivih troškova koji su prijavljeni ili doprinosa koji su zahtijevani na osnovu finansiranja koje nije vezano za troškove, jedinicu ili paušalni iznos (ako su bespovratna sredstva u formi naknade za jedinične troškove ili iznos paušalnih troškova finansiranja koje nije vezano za troškove, ili jedinični, odnosno paušalni iznos doprinosa, kao što je predviđeno članom I.3.2(a)(ii) i (iii), (b), (c) ili (e));
 - (ii) informacije o zaključivanju ugovora sa podizvođačima shodno članu II.11.1(d);
- (b) završni finansijski izvještaj ('završni finansijski izvještaj'). Završni finansijski izvještaj mora da obuhvati konsolidovan izvještaj i raščlanjen pregled iznosa koje potražuju korisnik i povezani subjekti.

Završni finansijski izvještaj se mora pripremiti u skladu sa strukturom procijenjenog budžeta koji je utvrđen Aneksom III i koji je u skladu sa Aneksom V, sa preciznim iznosima za svaki oblik bespovratnih sredstava utvrđenih članom I.3.2 za posljednji period izještavanja;
- (c) sažeti finansijski izvještaj ('sažeti finansijski izvještaj').

Ovaj izvještaj mora da obuhvata konsolidovan finansijski izvještaj i raščlanjen pregled prijavljenih iznosa ili iznosa zahtijevanih od strane korisnika, odnosno povezanih subjekata i mora objediniti finansijske izvještaje koji su ranije dostavljeni i koji ukazuju na prihod prikupljen putem *akcije* iz člana II.25.3 za korisnika i povezane subjekte, izuzev neprofitnih organizacija.

Sažeti finansijski izvještaj se mora pripremiti u skladu s Aneksom V;
- (a) potvrdu o finansijskim izvještajima i osnovnim računima (potvrda o finansijskim izvještajima')

za korisnika i za svaki povezani subjekat, ako:

 - (i) kumulativni iznos uplata koji korisnik zahtijeva kao naknadu za stvarne troškove iz člana I.3.2(a)(i) (i za koji nije dostavljena potvrda) iznosi 100.000 eura ili više i
 - (ii) navedeni maksimalni iznos bespovratnih sredstava namijenjenih korisniku i povezanim subjektima u okviru procijenjenog budžeta kao naknada za stvarne troškove iznosi 200.000 eura ili više.

Ovu potvrdu mora izdati ovlašćeni eksterni revizor ili, u slučaju državnih organa, nadležni, odnosno nezavisni državni službenik i ona mora biti izrađena u skladu s Aneksom VI.

Njom se mora potvrditi da su troškovi prijavljeni u finansijskom izvještaju korisnika ili povezanih subjekata za kategorije troškova koji se nadoknađuju u skladu s članom I.3.2 (a)(i) stvarni, kao i da su tačno evidentirani i prihvatljivi u skladu s Sporazumom.

Osim toga, ovom potvrdom se mora potvrditi da su svi prihodi ostvareni putem *akcije* iz člana II.25.3 prijavljeni za korisnika i povezane subjekte izuzev za neprofitne organizacije.

Korisnik mora da potvrdi da su informacije dostavljene u zahtjevu za plaćanje preostalih obaveza potpune, pouzdane i tačne.

Korisnik takođe mora potvrditi da se nastali troškovi mogu smatrati prihvatljivim u skladu s Sporazumom i da je zahtjev za isplatu potkrijepljen odgovarajućom pratećom dokumentacijom koju je moguće izraditi u kontekstu provjera ili revizija opisanih u članu II.27.

Osim toga, korisnik mora potvrditi da su svi prihodi ostvareni putem *akcije* iz člana II.25.3 prijavljeni za korisnika i povezane subjekte, izuzev neprofitnih organizacija.

I.4.5 Informacije o nastalim kumulativnim troškovima

Nije primjenjivo

I.4.6 Valuta zahtjeva za isplatu i finansijskih izvještaja, konverzija u euro

Zahtjevi za isplatu i finansijski izvještaji moraju biti izraženi u eurima.

Korisnik i povezani subjekti sa zbirnim računima izraženim u valuti koja nije euro, moraju izvršiti konverziju nastalih troškova izraženih u drugoj valuti u euro prema prosječnoj dnevnoj kursnoj stopi koja se objavljuje u seriji C *Službenog lista Evropske unije* (dostupno na <http://www.ecb.europa.eu/stats/exchange/eurofxref/html/index.en.html>), koja je određena tokom relevantnog izvještajnog perioda.

Ukoliko dnevna kursna stopa za predmetnu valutu nije objavljena u *Službenom listu Evropske unije*, razmjena se mora izvršiti prema prosječnim mjesečnim obračunskim stopama koje je ustanovila Komisija i objavila na svojoj stranici (http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/infoeuro/infoeuro_en.cfm) i koje su određene tokom relevantnog izvještajnog perioda.

Korisnik i povezani subjekti sa zbirnim računima u eurima moraju konvertovati troškove nastale u drugoj valuti u euro, u skladu sa svojim uobičajenim računovodstvenim praksama.

1.4.7 Jezik zahtjeva za plaćanje, tehničkih i finansijskih izvještaja

Svi zahtjevi za plaćanje, tehnički i finansijski izvještaji, moraju se dostaviti na engleskom jeziku.

ČLAN I.5 – PLAĆANJA I REŽIMI PLAĆANJA

I.5.1 Plaćanja koja treba izvršiti

Komisija mora izvršiti sljedeće isplate korisniku:

- jednu isplatu predfinansiranja;

- jednu isplatu preostalih obaveza, na osnovu zahtjeva za plaćanje preostalih obaveza iz člana I.4.4

I.5.2 Isplata predfinansiranja

Cilj predfinansiranja je da se za korisnika obezbijede likvidna sredstva. Sredstva za predfinansiranje ostaju u vlasništvu Unije dok se ne izvrši saldiranje putem međuplaćanja, odnosno u slučaju da takvo saldiranje nije izvršeno, do isplate preostalih obaveza.

Komisija mora izvršiti isplatu predfinansiranja korisniku u iznosu od 160.000 EUR (sto šezdeset hiljada eura) u roku od 30 kalendarskih dana od dana stupanja Sporazuma na snagu, osim ukoliko se primjenjuje član II.24.1.

I.5.3 Međuplaćanje

Nije primjenjivo

I.5.4 Isplata preostalih obaveza

Isplatom preostalih obaveza se vrši nadoknada, odnosno pokrće za preostali dio prihvatljivih troškova i doprinosa za sprovođenje *akcije*.

Ako je ukupan iznos ranijih plaćanja veći od ukupnog iznosa bespovratnih sredstava definisanog u skladu s članom II.25, plaćanje preostalih obaveza će se vršiti u vidu povraćaja sredstava kao što je predviđeno članom II.26.

Ako je ukupan iznos ranijih isplata manji od ukupnog iznosa bespovratnih sredstava definisanog u skladu s članom II.25, Komisija mora isplatiti preostale obaveze u roku od 60 kalendarskih dana od dana prijema dokumentacije iz člana I.4.4, osim u slučaju primjene člana II.24.1 ili II.24.2.

Plaćanje podliježe odobrenju zahtjeva za plaćanje preostalih obaveza i prateće dokumentacije. Njihovo odobravanje ne podrazumijeva priznavanje usklađenosti, autentičnosti, potpunosti ili tačnosti njihovog sadržaja.

Komisija utvrđuje iznose dospjele za plaćanje kao preostale obaveze tako što se oduzima ukupan iznos isplata predfinansiranja i međuplaćanja (ako ih ima) koji su već izvršeni od ukupnog iznosa bespovratnih sredstava utvrđenog u skladu s članom II.25.

Poravnanje iznosa za isplatu moguće je bez saglasnosti korisnika, u odnosu na bilo koji iznos duga Komisiji ili izvršnoj agenciji (u okviru budžeta EU ili Eauratom), do visine *maksimalnog iznosa bespovratnih sredstava*.

I.5.5 Obavještenje o iznosima dospjelim za plaćanje

Komisija mora uputiti *zvanično obavještenje* korisniku kojim se:

- (a) korisnik informiše o iznosima dospjelim za plaćanje; i
- (b) naglašava da li se obavještenje odnosi na dalju isplatu predfinansiranja, međuplaćanje, ili isplatu preostalih obaveza.

Za isplatu preostalih obaveza, komisija mora i da naznači ukupan iznos bespovratnih sredstava koji se određuje u skladu s članom II.25.

I.5.6 Zatezna kamata

Ukoliko Komisija ne izvrši isplatu u okviru vremenskih ograničenja za plaćanje, korisnik ima pravo na zateznu kamatu prema stopi koju primjenjuje Evropska centralna banka za postupak refinansiranja u eurima („referentna stopa“), uz dodatna tri i po procentna poena. Referentna stopa je stopa koja važi prvog dana mjeseca u kom ističe rok za plaćanje, kao što je objavljeno u seriji C *Službenog lista Evropske unije*.

Zatezna kamata ne dospijeva na naplatu ako je korisnik država članica Unije (uključujući organe regionalne i lokalne uprave, kao i druge organe koji djeluju u ime i za račun države članice za svrhe Sporazuma).

Ako Komisija odloži rok za plaćanje naveden u članu II.24.2, ili obustavi stvarno plaćanje koje je predviđeno članom II.24.1, ovakve mjere se ne mogu posmatrati kao slučaj zakašnjelih plaćanja.

Zatezna kamata obuhvata period koji traje od dana nakon datuma dospijeća plaćanja, zaključno s datumom stvarnog plaćanja iz člana I.5.8. Komisija ne razmatra plativu kamatu prilikom određivanja konačnog iznosa bespovratnih sredstava u smislu člana II.25.

Izuzetno od prvog podstava, ako je obračunata stopa niža ili jednaka iznosu od 200 eura, mora se isplatiti korisniku samo ukoliko on to zahtijeva u roku od dva mjeseca od prijema zakašnjelog plaćanja.

I.5.7 Valuta za plaćanje

Komisija mora vršiti isplate u eurima.

I.5.8 Datum plaćanja

Smatra se da su plaćanja od strane Komisije izvršena na dan zaduženja tih sredstava na njen račun.

I.5.9 Troškovi prenosa plaćanja

Troškovi prenosa plaćanja se snose na sljedeći način:

- (a) Komisija snosi troškove prenosa koje naplaćuje njena banka;
- (b) korisnik snosi troškove prenosa koje naplaćuje njegova banka;
- (c) ugovorna strana koja je odgovorna za ponovljeni prenos snosi sve troškove takvog prenosa.

I.5.10 Isplate korisniku

Komisija mora izvršiti isplate korisniku.

Isplate korisniku oslobađaju Komisiju od obaveze plaćanja.

ČLAN I.6 – BANKOVNI RAČUN ZA PLAĆANJA

Sve isplate se moraju izvršiti na račun u banci korisnika, i to:

Naziv banke: CRNOGORSKA KOMERCIJALNA BANKA AD PODGORICA

Tačan naziv vlasnika računa: VLADA CRNE GORE, KANCELARIJA ZA EVROPSKE INTEGRACIJE.

Tačan broj računa (uključno sa brojem banke): 5100 0000 0010 1546 79

IBAN kod: ME25 5100 0000 0010 1546 79

ČLAN I.7 – KONTROLA PODATAKA, DETALJI KOMUNIKACIJE MEĐU STRANAMA

I.7.1 Subjekt koji vrši kontrolu

Subjekt koji vrši kontrolu podataka iz člana II.7 je: Filip Žure (Philippe Jouret), šef Jedinice za budžet i finansijsko upravljanje, Generalni direktorat za regionalnu i urbanu politiku, Direktorat za teritorijalnu saradnju, makro regione i implementaciju programa I.

I.7.2 Kontakt podaci Komisije:

Sva komunikacija prema Komisiji se mora uputiti na sljedeću adresu:

Zahtjev za plaćanje i ostale finansijske informacije se moraju uputiti na sljedeću adresu:

Evropska komisija
Generalni direktorat za regionalnu i urbanu politiku
REGIO Jedinica A3 – BU 1 00/152
B-1049 Brisel

Mejl adresa: regio-greffe@ec.europa.eu

Tehnički izvještaji i ostale prepiske se moraju uputiti na:

Evropska komisija
Generalni direktorat za regionalnu i urbanu politiku
Direktorat D – Evropska teritorijalna saradnja, Makro-regioni, Međuregionalna saradnja i sprovođenje Programa I
Jedinica D1 – BU 1 – 02/170
B-1049 Brisel

Mejl adresa: REGIO-TRANSNATIONAL-AND-INTERREGIONAL-COOPERATION@ec.europa.eu

I.7.3 Kontakt podaci korisnika

Sva komunikacija od strane Komisije prema korisniku se mora uputiti na sljedeću adresu:

Ivana Glišević, Zamjenica glavnog pregovarača – Nacionalni IPA koordinator
Vlada Crne Gore, Kancelarija za evropske integracije
Karadjordjeva bb, 81000 Podgorica, Crna Gora
Mejl adresa: ivana.glisevic@gsv.gov.me

ČLAN I.8 — NEPRIHVATLJIVOST POREZA NA DODATU VRIJEDNOST

Izuzetno od člana II.19.2(h), plaćanje poreza na dodatu vrijednost (PDV) nije prihvatljivo u okviru ovog Sporazuma u slučaju aktivnosti u kojima korisnik učestvuje kao državni organ.

ČLAN I.9 – POSEBNE ODREDBE VEZANE ZA PRERASPODJELU BUDŽETSKIH SREDSTAVA

Izuzetno od prvog podstava člana II.22, preraspodjela budžetskih sredstava između kategorija budžeta ograničena je na 10 % procijenjenih prihvatljivih troškova *akcije* iz člana I.3.2.

ČLAN I.10 –RJEŠAVANJE SPOROVA SA KORISNICIMA KOJI NISU IZ EU

Ova odredba se primjenjuje ako je korisnik pravno osnovan u zemlji koja nije članica EU („korisnik koji nije iz EU“)

Izuzetno od člana II.18.2, bilo koja strana (Komisija ili korisnik koji nije iz EU) može pokrenuti spor pred belgijskim sudovima u vezi s tumačenjem, primjenom ili važenjem Sporazuma, ako se ovakvi sporovi ne mogu riješiti mirnim putem.

Ako jedna strana pokrene spor pred belgijskim sudom, druga strana ne može da uputi pritužbu koja proizilazi iz tumačenja, primjene ili važenja Sporazuma nijednom sudu osim belgijskih sudova pred kojima je spor već pokrenut.

Član I.11 - POSEBNE ODREDBE U VEZI SA DODJELOM SPORAZUMA NEOPHODNIH ZA IMPLEMENTACIJU AKCIJE

Pored uslova utvrđenih članom II.10.2, korisnik se može pridržavati Praktičnog vodiča za procedure ugovaranja za EU o spoljnim aktivnostima (PRAG) pravila vezana za procedure javnih nabavki opisanih u posljednjem paragrafu III.1.b “Opis akcije baziran na glavnim planiranim aktivnostima kao i mjesto sprovođenja” u Opisu akcija (Aneks I), gdje je navedeno pozivanje na dokument “EU/PRAG pravila”. Za sve druge procedure uključujući dodjelu ugovora neophodnih za sprovođenje određene akcije, primjenjuje se član II.10.

POTPISNICI

Za korisnika

Ivana Glišević Đurović

Zamjenica glavnog pregovarača-
Nacionalni IPA koordinator

[*potpis*]

Sačinjeno u [*mjesto*], [*datum*]

Za Komisiju

Lena Anderson Penč (Lena Andersson Pench)

Direktorica

[*potpis*]

Sačinjeno u *Briselu*, [*datum*]

Duplikat je sačinjen na engleskom jeziku.